UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Administratione tuto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

crlv. inci. factū ſe habet. An autē ſi mater trāſit ad ſecūda vota, tū aute conſumationem carnalis copule petat tutorem, debeat ſucceſſione priuari, vide Bal. conſi. cclxvj. lib. iiij. Pet. de Ancha. cōſ. cccxvij. vbi multa de mulieribus tranſeuntibus ad ſecunda vota relictis filijs, ⁊ an iudex illum dare debeat, quem ipſa petierit, vide eundem conſi. clv. lib. ij.

ALEX. ¶ Tangit Spec. vult allegare Spec. tit. de tut. §. nunc dicendum. verſi. ſed nondum, ⁊c. per Ange. in l. vxor. ⁊ in l. ſi ſocer. §. que virum. j. de infa. etiam adde Bar. in l. matres. ff. ad Tertul. ⁊ Bar. in l. ſi quis ſub condi. de teſt. tut. ⁊ Bal. in l. precibus. verſi. ⁊ ſcias. C. de impu. ⁊ Bal. in l. j. j. ſi contra ius vel vti. publi.

f P. PAV. P. ¶ Dare petitum. Sequitur Comen. conſi. xciij. vide late Curtium conſi. xlvj. vbi ponit alia in materia dandi tutorem quando mater tranſit ad ſecunda vota.

s ALEX. ¶ Propoſitum. Uide Bal. in l. fin. ⁊ Bar. in l. ſi quis ſub conditione. ff. de te. tu. ⁊ Bar. in auth. minoris. ad fin. ſ. titu. j.

LEX III.

SI pater. Mulier poteſt petere tutelam filiorum ſuorum naturalium, ſi pater teſtamento eis non dedit. h. d.

In quibus caſibus habenti tutorem tutor vel curator dari poteſt. Rubr. XXXVI.

LEX I.

SI in locum. Curator datus ob abſentiam tutoris, deſinit eſſe finita abſentia. hoc dicit.

LEX II.

POtuit. In locum excuſati, ſeu remoti, eſt alius dandus, ⁊ curator datus in locum tutoris, deſinit pubertate.

LEX III.

a **PRopter** [a] Diffuſum patrimonium eſt cauſa, vt habenti tutorem, tutor vel curator cōſtituatur. h. d. Uide gl. ſuper verſi. curatores, ⁊ no. eā, que ponit caſus, quando habenti tutorem tutor dari poſſit, ⁊c.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Propter. Uide quod ibi dixi poſt Bar. in l. iij. §. ſi pupillus. ff. de tu. ⁊ gl. no. ⁊ ibi Bar. in l. curatorem. ff. de tut. ⁊ cur. da. ab his. vbi omnino vide quando habenti tutorem tutor dari poſ. ⁊ adde gl. init. de cu. §. interdum, ⁊ Spe. in tit. de tu. §. ſi. verſ. item quod habenti.

LEX IIII.

a **LIcet.** [a] In locum tutoris excuſati, ſiue remoti, alius eſt dandus. h. d.

ADDITIO.

a ROMA. ¶ Licet tutorem. Ergo habenti datur regulariter curator. vide Ro. conſi. ccccliij. vbi limitat, ⁊ ibi etiam ponit qualiter curator ſit dandus pupillo conuento.

LEX V.

AMob augmentum. Augmentū facultatū eſt cauſa, vt tutori adiungatur curator. Item non gerens nō tenetur, niſi tempore adminiſtrationis depoſuiſſe, qui geſſit, fuit tutor non ſoluendo. h. d. in ſum.

De admini. tuto. & curato. Rubr. XXXVII.

¶ Super iſta Rubrica in eo quod dicit de pecunia eſt poſita auth. nouiſſime cautum eſt. quam vide.

LEX I.

FRuſtra times. Curator adulti non tenetur pro tutoribus, precedentib. niſi ſibi poſſit negligencia imputari. h. d.

LEX II.

a **ADuerſus.** [a] Actio pro vniuerſali adminiſtratione non poteſt exerceri durante tutela, vel cura. h. d. Uos hic habetis glo. que materiam iſtam tractat, que non eget ſuppletione.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Aduerſus. Per Bar. in l. j. C. vt act. ab here. ⁊ vide j. cod. l. rationes.

LEX III.

SUmptus. Expenſe facte in pupillum poſſunt ſibi imputari a iudice, licet non fuerint taxate. hoc dicit.

LEX IIII.

NIſi eam. Libertus negligens exigendo a ſeipſo, poteſt remoueri, ⁊ etiam puniri. h. d.

LEX V.

FRuſtra tutores. Non eſt iuſta cauſa recuſandi ſolutionem ſi creditor dicat, quod ſibi non liquet, in quam cauſam pupillo ſoluere habeat.

LEX VI.

a **NOn eſt ignotum.** [a] Habeo iſtam l. pro nota, breuiter dicit. Adminiſtratores, qui iuſtam cauſam litigandi non habuerint proprio nomine in expenſis legitimis condemnantur.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Non eſt ignotum. no. pariter iſtum caſum, ⁊ vide Bar. l. edita. in ſ. ſ. de eden. ⁊ in l. j. §. ſi procur. ſi quis ius di. non obtem. ⁊ vide tex. ⁊ ibi Bar. ⁊ Nic. de Neap. in l. j. §. ſi pupillus. ff. de tut. ⁊ ra. diſtra.

LEX VII.

TUtelam. Tutor non debet rem alienare contra formam datam ab eo, qui rem predictam legauit. h. d.

LEX VIII.

ETſi ſciſſes. Ignorans ſe tutorem, nullo modo tenetur. Sciens vero de neglectis tenetur, ſi gerens non ſit ſoluendo. h. d.

LEX IX.

SI curatores. Poteſt adulta iudicis officium intentare, vt curatores eam dotent. hoc dicit.

LEX X.

SI liberti. Liberti male adminiſtrantes, remouentur ⁊ criminaliter puniuntur.

LEX XI.

SI bonam. Qui non appellat vel appellationem non eſt proſecutus, cum bonam cauſam habuit, pupillo ob hoc condemnabitur. hoc dicit, ⁊ eſt bona lex.

LEX XII.

DE his. Numerus liberorum non ſupplet etatem, nec propter hoc ad agendum quis admittitur.

LEX XIII.

TUtores debita. Tutores non tenentur ſatiſdare rem ratam haberi. hoc dicit.

LEX XIIII.

RAtiones. Idem dicit quod l. ij. ſ. eo. pro vniuerſali adminiſtratione, non poteſt durante officio ratio poſtulari. h. d.

LEX XV.

SI non ſubſcripſiſti. De eo quod quis fecit vt tutor, non poteſt proprio nomine conueniri, niſi ſe proprio nomine obligauerit. hoc dicit.

LEX XVI.

a **NOn omni titulo.** [a] Alienatio tutoris nō preſtat iuſtum titulum poſſidenti niſi fiat ex cauſa, ⁊ modis a iure permiſſis. Uos habetis hic vnam gl. que firmat, quod frater tenetur dotare ſororem, vide gl. ⁊ hoc hic no. ij. gl. ⁊ in l. j. ff. de tut. ⁊ ra. diſtr. ⁊c.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Non omni titulo. Adde tex. ⁊ quod ibi no. in l. cū plures. §. pen. ff. eo. no. per Bal. in l. ſi pater. C. de do. promiſ. ⁊ Bal. in l. qui liberos. de ritu nup. ⁊ in l. j. ff. ſol. mat. ⁊ Ange. ⁊ Imo. in l. a filio. in princip. ff. ad trebel.

LEX XVII.

DE ſucceſſione. Adminiſtrare tutelam, non aufert ius teſtandi, vel donandi. hoc dicit.

LEX XVIII.

DEbitoribus. Adminiſtrator debet debitores monere, ⁊ eis ceſſantibus pignora vendere. h. d.

LEX XIX.

TUtor. Abſentia non excuſat tutorem ſcientem, ⁊ non gerentem.

LEX XX.

a **PRo officio.** [a] Pro mala adminiſtratione, ⁊ pro neglectis bona adminiſtratoris ſunt tacite obligata. [b] h. d. hec l. ⁊ tota die allegatur.
b de admi. tuto. l. pro officio.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶ Pro officio. Adde tamen quod bona heredum tu
toris non ſunt tacite obligata pro ratione reddenda, vide Comē.
conſi. xxxviij. inci. queritur an bona, etiam ſi talia bona eſſent que-
ſita ex rebus tutoris, vide ibi.
b ALEX. ¶ Obligata. Et intellige, ꝙ bona tutoris, ⁊ curatoris, ⁊
etiam eorum fideiuſſorum, ſunt tacite obligata, etiam ad lites. l.
properandum. §. ſi. ꝙ alibi expreſſius non reperitur, ſm Bald. ibi,
C. de iu. Secus in procuratoribus, ⁊ actoribus eorũ, vt ibi, credi-
tor vero non pōt bona, nec perſonam tutorum impedire. l. cũ etiā.
⁊ ibi Bal. poſt gl. ſ. de reb. cred. ⁊ l. iij. ⁊ ibi hoc no. limitat Bal. qñ
ſiſ. vel priua. Ad quod vide no. per Bal. in l. ſub pretextu. ſ. de her.
act. Quid in rectore eccleſie dixi in l. reſpublica. ſ. ex qui. cauſ. ma-
io. ⁊ adde hic Bar. in l. actor. ff. rem rat. hab. ⁊ in auth. ſicut. de leg.
tu. ¶ Adde quando tutor, vel adminiſtrator, ⁊ eorum heredes te
neantur de mala admini. Roma. conſi. cccviij.

LEX XXI.

Pupillorum. Tutor tenetur de admini. tutele, ſi conditionem pupillo vtilē implere neglexerit. h. d.

LEX XXII.

a **Lex que tutores.** [a] Breuiter hoc intēdit,
1 Immobilia † ⁊ mobilia,
que ſeruando ſeruari poſſunt, nō poſſunt alienari ſine de-
creto. Secus in his que ſeruando ſeruari non poſſunt. h. d. Pri-
a mo not. quod dixi in ſummario. ¶ Secundo not. † quod minor nō
b poteſt dare in dotem vel donationem propter nup. [b] immobilia ſi-
3 ne decreto. ¶ Tertio not. ⁊ tene menti quod † quicquid habuit in
domo quis, ſcilicet, maſſaritias, ſeu ſuppellectilia, poteſt probari
c per domeſticos[c] hoc eſt, per ſuos familiares. Facit quod habui-
ſtis in l. conſenſu. ſ. de repudi. ⁊ l. de ſubmerſis. C. de naufragijs. lib.
4 xj. ¶ Quarto not. illud quod † mulier tranſiens ad ſecunda vota,
5 eſt filijs primi matrimonij multum ſuſpecta. ¶ Not. quinto † quod
* res, que ſeruando * ſeruari poſſunt, non poſſunt alienari ſine iudi
d cis decreto[d].

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Lex que tutores. Et qualiter iſtud dictum intelliga-
tur, vide quod dixi in l. j. ſ. de predi. mi. POMA. ¶ Lex que. Vide
aliter per Panor. conſi. x. volu. ij. ⁊ Are. xxij. in princ. ⁊ limita vt per
Iaſ. in l. ſi frater. in fin. ſ. qui teſta. fa. poſ. P. PAV. P. ¶ Lex que tu
tores. Circa materiam huius legis vide omnino Bar. conſi. lxx. ⁊
ea que habes ad Bar. in l. magis puto. §. nec paſſim. de reb. eo. vbi
habet qualiter, ⁊ que poſſit tutor vel curator de bonis minorum
diſpenſare.
b ALEX. ¶ Propter nupt. Vide Bartol. in l. ſi ante nuptias. ff.
ſol. matri.
c P. PAV. P. ¶ Per Domeſticos. Vide Felin. in c. quoties. extra
de teſti. Et magis credit domeſticis iſtis. Et vide que dicit Bart.
in l. j. quoties. C. de naufra. li. xj. per illum text. qui exponit, reijciat
in domo vel naui probatur per veriſimilitudinem.
* CLAV. DESE SS. ¶ Res que ſeruando. De pecunia poſi-
ta ad honeſtum lucrum, vel depoſita ad emptionem prediorum
Ro. conſi. clxxxviij. in fin.
d POMA. ¶ Sine iudicis decreto. Vide ad hanc l. Bar. conſi. lxix.
⁊ vide Feli. in c. venerabili. ad fi. de offi. deleg. ⁊ Alex. con. xxxij. vo.
ij. vbi dicit, quod per iuramentum derogaretur huic ſolutioni ⁊ de
creto iudicis.

LEX XXIII.

1 **Si tutores.** Imputatur † tutori ſi res emphyteu
tica propter canonem non ſolutum
2 redit ad dominum. hoc dicit. Not. quod dixi in ſummario. Not. †
quod tempus triennij, vel biennij, de quo loquitur l. ij. ſ. de iure
emphy. currit minori.

LEX XXIIII.

2 ☞ Inuentarium tutoris quando ⁊ quomodo fiat.
1 **Tutores vel curatores.** Tutor †
quā primum poteſt facere debet inuentarium de rebus ⁊
inſtrumentis ⁊ res, que poſſunt ſeruari, debet in tuto collocare,
vel predia idonea emere hoc dicit. ¶ Quero, quando tutor de-
beat facere inuentarium. Gl. ponit opin. illa eſt vera quod debet
facere cum primū poteſt, vt l. tutor qui repertorium. in prin. de ad
2 mi. tuto. ¶ Secundo † quero, an debeat fieri coram pluribus no-
3 tarijs vel vno. Gl. dicit quod ſufficit vnus. Dic vt habes in glo. †
a Itē an ad hoc debeant citari[a] creditores. Gl. dicit quod non, li-
cet ſecus eſt in inuentario quod facit heres. Item an debeat fie-
ri in iudicio Gl. dicit quod ſic. Et vide gl. ⁊c.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Citari. An requiratur citatio ad conficiendum inuen-
tarium? Et iſtis adde latius Bar. in l. tutor qui. ff. eo. ⁊ ibi vide an
requirantur plures notarij, ⁊ an debeat fieri in iudicio? ¶ Adde
pulchre Ro. quid facere teneatur tutor antequam adminiſtret,
eius conſi. cccxv. ⁊ vide Ang. conſi. clxxv. Pau. de Caſt. con. cccliij.
Bal. conſi. xcv. lib. j.

LEX XXV.

Sancimus creatione. Qui ſoluit tutori ex precepto iudicicis, pleniſſimam conſequitur liberationem. Item reditus ⁊ penſiones ſolute tutori ſine decreto, liberationem preſtant.

LEX XXVI.

a **Cum quedam.** Quod quis facit vt tutor, ſibi non preiudicat, vt priuato[a].

ADDITIO.

a POMA. ¶ Vt priuato. Vbicunqꝫ ergo in vna perſona concur-
runt due qualitates, quarum vna non tollit aliam, ſed ſunt pares
perſone, tunc iudicamus de illa perſona vt de duobus, ⁊ vide
Rom. vbi ponit exemplum. ⁊ concor. conſi. cccxxij.

LEX XXVII.

Conſtitutionem. Hec lex gloſſat l. Sancimus. ſ. eo. q. ſimi-
lius non habet locum in vſuris que faciunt magnam ſum-
mam, vel in penſionibus biennalibus. h. d.

LEX XXVIII.

1 ☞ Tutor, ⁊ curator nō defendens minorē remouetur a tutela.
3 Curator liti datur per iudicem, qui preeſt liti.
7 Tutor debet in tutela promittere quod defenſionem ſubibit
pupillo.
a **Sancimus neminem.** [a] Iſta eſt vna bona ⁊ nota-
bilis lex ⁊ habet caſus multum notabiles ⁊ ſingulares. bre-
1 uiter dicit, Tutor ⁊ curator † debent defendere minorem, quod ſi
recuſauerint, a tutela remoueantur. h. d. ¶ No. quod dixi in ſum-
2 mario, ⁊ habuiſtis hoc idem ſ. de procur. l. eum qui res. ¶ † No.
quod officium tutele ⁊ cure eſt neceſſarium.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Sancimus. Vide Bar. latius in l. ſi tutor pupillo. ff. de
author. tutorum.

§. Sed ⁊ ſi quis Hic eſt nou[9] caſus. Lite cepta ſi perſona indigeat curatore ad
litem illam dabitur officio iudicis, qui illi liti preeſt. h. d. ⁊ eſt caſus
3 nouus ⁊ ſingularis ⁊ menti tenendus. Sed per quem iudicem de-
a tur tutor ⁊ curator, eſt dubium, [a] vt habuiſtis ſ. qui pe. tu. l. j. Ta-
men de curatore dando liti, non videtur dubium quod poteſt da-
ri authoritate iudicis qui preeſt illi liti, ⁊c.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Dubiũ. Adde Bar. in l. j. ff. de tut. ⁊ cu. da. ab his qui fa-
cit c. vl. de iud. lib. lib. vj. ⁊ ibi Pet. de Ancha. ⁊ quod not. glo. ⁊
doct. in c. petitio. de procura.

§. Perſonis Ad curam eius, qui tenetur pupillo
postulare tutores pertinet vt tutores
defenſiones ſuſcipiant, vel ſi fuerunt remoti, alij idonei conſtituan-
4 tur. hoc dicit. ¶ No. quod † ad officium matris ſpectat non ſolum
quod dentur tutores, ſed quod legitime adminiſtrent, hoc eſt
inuentarium faciant, ⁊ iurent, ⁊ ſimilia. Facit l. ij. §. ſi mater. ſ. ad
Tertul. ¶ Item no. ⁊ iſtud eſt verum quod ſpectat ad ſolicitudi-
nem matris in his tutoribus, quos ipſa mater petijt. In teſtamen-
tarijs autem vel legitimis, quod hoc ad ſolicitudinem matris ſpe-
a ctet, non reperio[a].

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Non reperio. Vide que dixi in l. ij. §. quod ſi vero. ſ. ad
Tertul. ⁊ Bal. in l. matris pietas. ſ. qui pet. tut. ⁊ in d. l. preciosa.
⁊ Bal. ⁊ Cy. hic.

a **§. Defenſionem.** [a] Tutores ⁊ curatores nō de-
bēt ſatiſdare, ſed poſſunt pro
5 defenſione pupilli bona obligare. ¶ Not. quod † legitimi admini-
6 ſtratores non tenentur ſatiſdare. ¶ † No. caſum, in quo per tuto-
rem poſſunt immobilia obligari.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ §. defenſionem. Latius no. per gl. ⁊ ibi Bar. in l. ſi filius.
ff. qui ſatiſd. cog. ⁊ in l. rationes. ſ. eo. Item iſtum tex. no. alleg. pro
ſingu. Ang. in l. j. ad fi. ff. de iur. omn. iudi.

a **§. Omnem autem.** [a] Hic eſt nouus caſus ⁊ ſin-
gularis, ⁊ multe tutele caſ-
7 ſantur per hoc. † Tutores ⁊ curatores debēt ſpecialiter ⁊ expreſſe
tempore quo creantur, promittere quod defenſionem ſubibunt
b hoc dicit. ¶ No. ⁊ tene menti [b] iſtum caſum, ⁊ ſi ſic non reperies,
* opponas exceptionem contra inſtrumentum tutele. * ¶ No.
quod iſtud additur ad alia que requiruntur in tutela, in l. legiti-
mos. ff. de legi. tuto. ⁊c.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶ Omnem autem. Idē Bal. & Ang. hic Vide Pau. de Caſt. conſi. ccclviij. Aduerte tamen quod licet ipſe tex. videatur requirere exprimi iſta verba pro forma, tamen ſatis eſt ſi tutor p̄mittit vtilia facere, inutilia preterimittere, & pupillum indefenſum non relinquere, q2 iſtud eſt equipollens. vide Alex. in l. pretor. ff. de ope. no. nun. Et melius conſi. cxxxj. inci. pōderatis his. alias cxxix. ad illud tamē ad quod iſte tex. allegatur quod non ſufficit verbis generalibus exprimi quod ſpecialibus eſt exprimendū. Facit tex. in l. ſi quādo. §. & generaliter. in verſ. & ſpecialiter. & ibi Ang. & Bal. C. de inoffic. teſta. facit tex. in l. ſi quis in principio teſtamēti. in verbo. ſpecialiter. de leg. iij. & in l. generaliter. C. de nō. nu. pec. & in aut. de here. & fal. in §. ſi vero expreſſim. facit gl. in cle. j. in verbo. ſpeciali ter. de iudic. Facit tex. in ca. ij. de preb. in vj. vide remiſſionem Fel. quā habes ad Bar. in l. j. de vulg. & pupil. Quomodo & quot modis dicatur aliquid expreſſum, vide etiam multa per Iaſo. in l. j. ff. ſi quis in ius voca. non ie. ponentem multos caſus, in quib. requiratur aliquid ſpecialiter exprimi, taliter quod non ſufficeret exprimere verbis generalib. & ſic in quib. plus operatur expreſſio ſpecialis quam generalis. Et ibi etiā ponit duas limitationes ad omnes illos caſus. item vide multas deciſiones per eundem, vbi requiritur quod expreſſio aliquid faciat. & vnam limitationem in l. tranſactione. C. de tranſactio. in iij. notab. dum vult quod etiam reſerua ta principi in ſignum ſupreme poteſtatis veniūt in commiſſione, q2 de eis facta fuit ſpecialis mentio, licet non in indiuiduo. Item an iſta deciſio procedat in curatore dato ad actum vel contractū faciendum tantū. vide Alex. quod ſic conſi. clxiij. vol. v.

b ALEX. ¶ Tene menti. Et vide Bar. in l. pretor. in prin. ff. de op. no. nun. & Bart. in d. l. legitimos, videtur quod per iuramentum hoc ſuppletur. per id quod voluit Bal. in l. j. C. commo.

* CLAV. DE SEISS. ¶ Inſtrumentum tutele. Et iſtud expreſſe tenet in curatore, Alex. conſi. cxxix. vol. j.

§. His que adiſcimus. Licet tutoribus & curatorib. fructus vendere, ſub ea eſtimatione, qua a maiori parte communiter ven duntur. ¶ Nota ergo † quod non habet neceſſe tutor vel curator frumentum vel vinum reſeruare: ſed poteſt vendere cum vult, pro pretio tamen, pro quo ibi communiter venditur. Item videtur quod non habeat neceſſe frumentum vel vinum mittere ad alium locum, ſed poteſt vendere in illo loco vbi habet pro pretio, quo ibi communiter venditur. &c.

De periculo tutorum, & curatorum. Rubr. XXXVIII.

LEX I.

Et qui notitie. Tutor datus cauſa notitie tenetur, ſi vtilia pupillo tacuit, vel fraudem commiſit ſolus, vel participauit cū alijs vel tutores ſuſpectos facere ceſſauit. h. d. Ad euidentiam ſcias quod quidam ſunt tutores dati cauſa notitie, qui non adminiſtrant, ſed informant vel inſtruunt alios adminiſtratores quid facere vel gerere debeant.

LEX II.

Eos, qui. Cum adminiſtratio eſt diuiſa per prouincias, vnus tutor de facto alterius non tenetur. h. d.

LEX III.

Si res pupillares. [a] Tenetur tutor ſi culpa preceſſit caſum, alias non tenetur de caſu fortuito. h. d. cum l. ſeq.

ADDITIO.

a ¶ Si res pupillares. Qualiter teneatur tutor de caſu fortuito, & quis fortuitum dicatur caſus fortuitus, Vide Roma. conſ. ccccxxv.

LEX V.

a Si tutor. [a] Ad eum, qui ſe ignorat tutorem periculum adminiſtrationis non pertinet. h. d. Aduerte, & opp. quod ignorantia non preſumatur. vt l. vt. ff. de probat. Dicunt quidam quod hoc oſtendit admiſſus non iuſſus. Vide gl. [b] Iſtud eſt facile dicere. Vel melius dicit gl. q2 iſta ſunt tria notabilia dicta, quod hic erat preſumptio ſcientie, ideo qui vult probare ignorantiam, probet eam, iſta autē ſcientie preſumptio contingit ex trib. Primo ſi interfuit teſtamento, ſi erat publice notum, [c*] vel ſi fuit denunciatum ad domum, & vide gl. [d] ¶ Nota ergo † quod quis preſumitur illud ſcire quod publice ſcitur, vt l. ſed & ſi pupillus. §. proſcribere. ff. de inſtito. ¶ Item no. † quod quis preſumitur illud ſcire quod eſt ſibi denunciatum ad domum. [e] Tene menti, q2 ad hoc iam millies allegaui hanc legem.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶ Si tutor. dum dicitur hic quod preſumptio legis eſt liquidiſſima probatio. vide, & declara vt per Iaſo. in l. ſciendū. ff. de verbo oblig.

b ALEX. ¶ Vide gloſſ. Et iſtam glo. pro ſin. alle. Io. de Imo. in l. queſitum. ff. de re iud. & in l. in tempus. §. j. & in l. ſi ita quis heres. ff. de here. inſti.

c P. PAV. P. ¶ Si erat publice notum. Vide Com. conſ. clxij. & ibi etiam quod illud quod eſt nunciatum procuratori preſumitur dominus ſcire, vide etiam ad hoc que habes in l. ſi publicanus. §. ſi. poſt Bar. ff. de publica. Dicit etiam Com. in d. conſi. quod ratione vicinitatis preſumitur ſcientia, vt etiam habetur in l. j. ff. ſi cer. peta. Item illud quod hic dicitur quod erat publice notum intellige quod requiratur quod ſit publica vox, & fama, vt declarat Alex. conſi. cx. Vide late Feli. in c. cum contingat. in concluſione, vſque ad ſi. extra de reſcrip. Item quod publica fama faciat preſumi ſcientiam, & de quibuſdā alijs vide Bar. in l. is poteſt. ff. de acqui. he. & quod etiam ibi habes. Item preſumitur ſcientia eorum, que fiunt in ciuitate, vel prouincia, & quomodo, vide Barb. in c. j. in j. not. extra de offi. deleg.

* CLAVD. DE SEISS. ¶ Publice notum. Illud qđ dicitur vicinum preſumi ſcire facta vicini, intellige quando eſt de his publica vox & fama ſecundum Bald. in l. is poteſt. ff. de acqui. heredi. de quo ibi tangit Alexan. & ibi vide alias limitationes, & vide ea que ſcripta ſunt poſt Barb. in l. ſi vicinis. C. de nup.

d ALEX. ¶ Et vide gl. Et iſtam gl. vide alle. per Bar. no. in l. ſi cui. §. ijſdem. de accuſ. Et ad hanc gl. vide plenius per Bal. in l. is poteſt. de acqui. here. & eſt ſingu. gl. & ibi Bar. in l. j. ff. de recepta. & eſt tex. no. in auth. quomodo opoꝛt. epiſ. ad fin. vbi dicit quod propoſitum in poſte. eccle. quis non poteſt ignorare. Facit. c. j. de poſtu. prela. c. ſi. qui ma. accu. poſ. l. ſed ſi pupillus. §. proſcribere. ff. de inſti. gl. no. in cle. ij. & quod habetur in cle. j. de iud.

e ALEX. ¶ Ad domum. Idem no. gl. in l. ita. ſ. de excu. tu.

LEX VI.

Temporis. Poſt tutelam finitā periculum non pertinet ad tutorem. h. d.

Quando ex facto tuto. vel cura. minoris agere, vel conueniri poſſunt. Rubr. XXXIX.

LEX I.

Iuliana. Ex ſententia non datur actio in tutorem vel curatorem officio finito, ſed in ipſum principalem. hoc dicit.

LEX II.

a Et ſi tutores. [a] Ex ſtipulatione tutoris ſuper re pupilli querit actio pupillo. h. d. diſtingue vt in gl. quam vide & no.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Et ſi tutores. Vide Bar. in l. ſi vrbana. in ſi. de cond. inde. & Bal. in l. ij. de ſerui.

LEX III.

Si in rem. Ex contractu tutoris in vtilitatem pupilli tenetur pupillus. Et differt hec l. a prima, quia prima loquitur de ſententia, hec de contractu. hoc dicit.

LEX IIII.

Si ibi qui. Tutores, & cura. ex adminiſtratione tenētur pupil. ex eorum facto, alias ei pupillo queritur actio.

LEX V

Per tutorem. Per tutorem non queritur actio pupillo extra rem pupilli.

Si ex pluribus tuto. vel cura. omnes, vel vnus agere pro minore, vel conue. poſ. Rubr. XL.

LEX I.

Ab vno. Vnus ex pluribus tutoribus poteſt inſolidum pupillum defendere, h. d.

LEX II.

Si diuiſum. Si adminiſtratio diuiſa eſt per prouincias, tutores illius prouincie tantum conueniendi ſunt. h. d. ¶ Op. de l. inter. in ſi. ff. de admini. tut. Sol. vt ibi no. per Dy.

Ne tutor vel cura. vectig. conducat. Rubr. XLI.

LEX VNICA.

Competens. Qui tutelam gerit, vel eius rationem non reddidit, ad conducenda vectigalia non admittitur: & ſi acceſſerit, pena falſi tenetur, niſi vtriq3 idonee ſatiſfecerit. h. d. ¶ Quidam dicunt quod hic eſt vnus Bart. Prima ſuper Cod.